ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 3ης Μαρτίου 2014

για την παρακολούθηση των ιχνών βρωμιωμένων επιβραδυντικών φλόγας στα τρόφιμα

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2014/118/ΕΕ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 292,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Τα βρωμιωμένα επιβραδυντικά φλόγας είναι οργανικές ενώσεις βρωμίου που χρησιμοποιούνται σε διάφορα προϊόντα, ώστε να παρεμποδίζεται ή να επιβραδύνεται η ανάφλεξη καύσιμων υλικών σε περίπτωση πυρκαγιάς. Χρησιμοποιούνται συνήθως σε ένα ευρύ φάσμα καταναλωτικών αγαθών, όπως ηλεκτρονικά είδη, αυτοκίνητα, έπιπλα και δομικά υλικά με σκοπό τη μείωση της ευφλεκτότητας του προϊόντος. Τα βρωμιωμένα επιβραδυντικά φλόγας μπορούν να αποπλυθούν ή να εξατμιστούν από τα προϊόντα στα οποία έχουν χρησιμοποιηθεί. Δεδομένου ότι τα καταναλωτικά αγαθά απορρίπτονται στο τέλος του κύκλου ζωής τους, οι εν λόγω ουσίες, με την πάροδο του χρόνου, έχουν μολύνει το περιβάλλον και την τροφική αλυσίδα.

(2) Άλλωστε, πολλά βρωμιωμένα επιβραδυντικά φλόγας είναι ανθεκτικά, βιοσυσσωρεύσιμα και τοξικά για τους ανθρώπους και το περιβάλλον. Υπάρχουν υπόνοιες ότι ευθύνονται για νευρο-συμπεριφορικές επιδράσεις και διατάραξη του ενδοκρινικού συστήματος, ενώ έχει διαπιστωθεί η παρουσία τους σε ζώντες οργανισμούς στο περιβάλλον.

(3) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή ζήτησε από την Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA) επιστημονική γνωμοδότηση σχετικά με τους κινδύνους για τη δημόσια υγεία που σχετίζονται με την παρουσία βρωμιωμένων επιβραδυντικών φλόγας στα τρόφιμα.

(4) Η επιστημονική ομάδα της EFSA για τις μολυσματικές προσμείξεις στην τροφική αλυσίδα εξέδωσε έξι επιστημονικές γνωμοδοτήσεις [1] σχετικά με διάφορες κατηγορίες βρωμιωμένων επιβραδυντικών φλόγας μεταξύ Σεπτεμβρίου 2010 και Σεπτεμβρίου 2012.

(5) Για ορισμένες από αυτές τις κατηγορίες η EFSA συνιστά να συγκεντρωθούν περισσότερα δεδομένα σχετικά με τα επίπεδα στα τρόφιμα και στον άνθρωπο.

(6) Τα επίπεδα βρωμιωμένων επιβραδυντικών φλόγας στα τρόφιμα ζωικής προέλευσης ενδέχεται να συνδέονται με την παρουσία των εν λόγω ουσιών στις ζωοτροφές και, επομένως, με βάση τα πρώτα αποτελέσματα της παρακολούθησης των τροφίμων το 2014, θα ήταν δυνατόν να εκδοθεί το 2015 σύσταση όσον αφορά την παρακολούθηση των ζωοτροφών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ:

1. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρακολουθούν την παρουσία βρωμιωμένων επιβραδυντικών φλόγας στα τρόφιμα κατά τα έτη 2014 και 2015. Η παρακολούθηση θα πρέπει να καλύπτει ευρεία ποικιλία επιμέρους τροφίμων που να αποτυπώνει τις καταναλωτικές συνήθειες, ώστε να προκύψει ακριβής εκτίμηση της έκθεσης, καθώς και διαφορετικά προϊόντα διατροφής για τις διάφορες κατηγορίες βρωμιωμένων επιβραδυντικών φλόγας.

2. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να τηρούν τις διαδικασίες δειγματοληψίας που καθορίζονται στο παράρτημα ΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 252/2012 της Επιτροπής [2], ούτως ώστε να εξασφαλίζεται ότι τα δείγματα είναι αντιπροσωπευτικά της παρτίδας από την οποία λαμβάνονται.

3. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διεξάγουν αναλύσεις των διαφόρων κατηγοριών βρωμιωμένων επιβραδυντικών φλόγας για την ανίχνευση της παρουσίας των ακόλουθων ουσιών στα αντίστοιχα τρόφιμα:

   α) Για την κατηγορία των πολυβρωμιωμένων διφαινυλαιθέρων (PBDE): 2,2',4-τριβρωμοδιφαινυλαιθέρας (BDE-28, αριθ. CAS 41318-75-6)· 2,2',4,4'-τετραβρωμοδιφαινυλαιθέρας (BDE-47, αριθ. CAS 5436-43-1)· 2,2′,4,5′-τετραβρωμοδιφαινυλαιθέρας (BDE-49, αριθ. CAS 243982-82-3)· 2,2',4,4',5-πενταβρωμοδιφαινυλαιθέρας (BDE-99, αριθ. CAS 60348-60-9)· 2,2',4,4',6-πενταβρωμοδιφαινυλαιθέρας (BDE-100, αριθ. CAS 189084-64-8)· 2,2',3,4,4',5'-εξαβρωμοδιφαινυλαιθέρας (BDE-138, αριθ. CAS 67888-98-6)· 2,2',4,4',5,5'-εξαβρωμοδιφαινυλαιθέρας (BDE-153, αριθ. CAS 68631-49-2)· 2,2',4,4',5,6'-εξαβρωμοδιφαινυλαιθέρας

[1] EFSA Panel on Contaminants in the Food Chain (CONTAM) [Ομάδα της EFSA για τις μολυσματικές προσμείξεις στην τροφική αλυσίδα (CONTAM)]: Scientific Opinion on Polybrominated Biphenyls (PBBs) in Food, Δελτίο EFSA 2010· 8(10): 1789 [151 σελ.], doi:10.2903/j.efsa.2010.1789.
Scientific Opinion on Polybrominated Diphenyl Ethers (PBDEs) in Food, Δελτίο EFSA 2011· 9(5): 2156 [274 σελ.], doi:10.2903/j.efsa.2011.2156.
Scientific Opinion on Hexabromocyclododecanes (HBCDDs) in Food, Δελτίο EFSA 2011· 9(7): 2296 [118 σελ.], doi:10.2903/j.efsa.2011.2296.
Scientific Opinion on Tetrabromobisphenol A (TBBPA) and its derivatives in food, Δελτίο EFSA 2011· 9(12): 2477 [61 σελ.], doi:10.2903/j.efsa.2011.2477.
Scientific Opinion on Brominated Flame Retardants (BFRs) in Food: Brominated Phenols and their Derivatives, Δελτίο EFSA 2012· 10(4): 2634 [42 σελ.], doi:10.2903/j.efsa.2012.2634.
Scientific Opinion on Emerging and Novel Brominated Flame Retardants (BFRs) in Food, Δελτίο EFSA 2012· 10(10): 2908 [125 σελ.], doi:10.2903/j.efsa.2012.2908.

[2] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 252/2012 της Επιτροπής, της 21ης Μαρτίου 2012, για καθορισμό των μεθόδων δειγματοληψίας και ανάλυσης για τον επίσημο έλεγχο των επιπέδων των διοξινών, των παρόμοιων με τις διοξίνες PCB και των μη παρόμοιων με τις διοξίνες PCB σε ορισμένα τρόφιμα και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1883/2006.

(BDE-154, αριθ. CAS 207122-15-4)· 2,2',3,4,4',5',6-επτα-βρωμοδιφαινυλαιθέρας (BDE-183, αριθ. CAS 207122-16-5) και 2,2',3,3',4,4',5,5',6,6'-δεκαβρωμοδιφαινυλαιθέρας (BDE-209, αριθ. CAS 1163-19-5) στα αυγά και τα προϊόντα αυγών, στο γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα, στο κρέας και τα προϊόντα με βάση το κρέας, στα ζωικά και φυτικά λίπη και έλαια, στα ψάρια και τα άλλα θαλασσινά, στα προϊόντα για ειδικές διατροφικές χρήσεις και στα τρόφιμα για βρέφη και μικρά παιδιά, με τη χρήση αναλυτικών μεθόδων με όριο ποσοτικού προσδιορισμού 0,01 ng/g υγρού βάρους ή χαμηλότερο.

β) Για την κατηγορία των εξαβρωμοκυκλοδωδεκανίων (HBCDD): (+/–)-α-HBCD (1,2,5,6,9,10-εξαβρωμο-(1R,2R,5S,6R,9R,10S)-rel-κυκλοδωδεκάνιο, αριθ. CAS 134237-50-6)· (+/–)-β-HBCD (1,2,5,6,9,10-εξαβρωμο-(1R,2S,5R,6R,9R,10S)-rel-κυκλοδωδεκάνιο, αριθ. CAS 134237-51-7) και (+/–)-γ-HBCD (1,2,5,6,9,10-εξαβρωμο-(1R,2R,5R,6S,9S, 10R)-rel-κυκλοδωδεκάνιο, αριθ. CAS 134237-52-8) στα ψάρια και τα άλλα θαλασσινά, στο κρέας και τα προϊόντα με βάση το κρέας, στο γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα, στα αυγά και τα προϊόντα αυγών, καθώς και στα τρόφιμα για βρέφη και τα παρασκευάσματα δεύτερης βρεφικής ηλικίας. Οι αναλυτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό των HBCDD περιλαμβάνουν τον προσδιορισμό των στερεοϊσομερών και θα πρέπει να έχουν όριο ποσοτικού προσδιορισμού 0,01 ng/g υγρού βάρους ή χαμηλότερο.

γ) Για την κατηγορία της τετραβρωμοδισφαινόλης Α και των παραγώγων της: τετραβρωμοδισφαινόλη Α (TBBPA, αριθ. CAS 79-94-7) και πιθανώς οι αιθέρες αυτής δις(μεθυλικός) (TBBPA-bME, αριθ. CAS 70156-79-5), δις(2-υδροξυαιθυλικός) (TBBPA-bOHEE, αριθ. CAS 4162-45-2), δις(αλλυλικός) (TBBPA-bAE, αριθ. CAS 25327-89-3), δις(γλυκιδυλικός) (TBBPA-bGE, αριθ. CAS 3072-84-2) και δις(2,3-διβρωμοπροπυλικός) (TBBPA-bDiBPrE, αριθ. CAS 21850-44-2) στα ψάρια και τα άλλα θαλασσινά, στο κρέας και τα προϊόντα με βάση το κρέας, στο γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα και στα αυγά και τα προϊόντα αυγών. Οι αναλυτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της τετραβρωμοδισφαινόλης Α και των παραγώγων της θα πρέπει να έχουν όριο ποσοτικού προσδιορισμού 0,1 ng/g υγρού βάρους ή χαμηλότερο.

δ) Για την κατηγορία των βρωμιωμένων φαινολών και των παραγώγων τους: 2,4,6-τριβρωμοφαινόλη (2,4,6-TBP, αριθ. CAS 118-79-6)· 2,4-διβρωμοφαινόλη (2,4 DBP, αριθ. CAS 615-58-7)· 4-βρωμοφαινόλη (4-BP, αριθ. CAS 106-41-2)· 2,6-διβρωμοφαινόλη (2,6-DBP, αριθ. CAS 608-33-3)· τετραβρωμοδισφαινόλη S (TBBPS, αριθ. CAS 39635-79-5)· δις(μεθυλικός) αιθέρας της τετραβρωμοδισφαινόλης S (TBBPS-BME, αριθ. CAS 70156-79-5) στα ψάρια και τα άλλα θαλασσινά. Οι αναλυτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό των βρωμιωμένων φαινολών και των παραγώγων τους θα πρέπει να έχουν όριο ποσοτικού προσδιορισμού 0,1 ng/g υγρού βάρους ή χαμηλότερο.

ε) Για τα νεοεμφανιζόμενα και νέα βρωμιωμένα επιβραδυντικά φλόγας: φωσφορικό τρις(2,3-διβρωμοπροπύλιο) (TDBPP, αριθ. CAS 126-72-7)· N,N'-αιθυλενοδις(τετραβρωμοφθαλιμίδιο) (EBTEBPI, αριθ. CAS 32588-76-4)· εξαβρωμοκυκλοδωδεκάνιο (HBCYD, αριθ. CAS 25495-98-1)· τετραβρωμοφθαλικό δις(2-αιθυλεξύλιο) (BEH-TEBP, αριθ. CAS 26040-51-7)· 2,3,4,5-τετραβρωμοβενζοϊκό 2-αιθυλεξύλιο (EH-TBB, αριθ. CAS 183658-27-7) και διβρωμονεοπεντυλογλυκόλη (DBNPG, αριθ. CAS 3296-90-0) στα ψάρια και τα άλλα θαλασσινά, στο κρέας και τα προϊόντα με βάση το κρέας (συμπεριλαμβάνονται τα βρώσιμα παραπροϊόντα σφαγίων), στα ζωικά και φυτικά λίπη και έλαια, στο γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα, στα αυγά και τα προϊόντα αυγών, καθώς και στα τρόφιμα για βρέφη και μικρά παιδιά. Οι αναλυτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό των νεοεμφανιζόμενων και νέων βρωμιωμένων επιβραδυντικών φλόγας θα πρέπει να έχουν όριο ποσοτικού προσδιορισμού 1 ng/g υγρού βάρους ή χαμηλότερο.

4. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διεξάγουν τις αναλύσεις των βρωμιωμένων επιβραδυντικών φλόγας σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [1] και να χρησιμοποιούν μέθοδο ανάλυσης της οποίας τα αποτελέσματα έχει αποδειχθεί ότι είναι αξιόπιστα.

5. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν τακτικά στην EFSA τα δεδομένα παρακολούθησης, εκφρασμένα ως προς το πλήρες βάρος ή το βάρος λιπαρών υλών, με τις πληροφορίες και στον μορφότυπο ηλεκτρονικής υποβολής που καθορίζονται από την EFSA, για τη συγκέντρωσή τους σε κοινή βάση δεδομένων. Θα πρέπει επίσης να παρέχουν τα διαθέσιμα δεδομένα προηγούμενων ετών, που συγκεντρώθηκαν με μέθοδο ανάλυσης της οποίας τα αποτελέσματα έχει αποδειχθεί ότι είναι αξιόπιστα, με στόχο την παρακολούθηση των τάσεων της έκθεσης.

Βρυξέλλες, 3 Μαρτίου 2014.

Για την Επιτροπή
Tonio BORG
Μέλος της Επιτροπής

[1] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τη διενέργεια επισήμων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων (ΕΕ L 165 της 30.4.2004, σ. 1).